

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Жура В'ячеслав Олександрович

*студент – спеціаліст юридичного факультету
імені В. Н. Каразіна
e-mail: viatcheslav.90@mail.ru*

Ключові слова: державне управління, соціальне управління, управлінська діяльність.

Власний історичний досвід України та зарубіжна практика свідчать, що для сучасного етапу розвитку держави обов'язковим елементом виступає ефективне державне управління. У сучасній Україні поняття державне управління - досить часто порівнюється з державною службою, вживається при обговоренні економічних проблем, здійсненні політичної пропаганди, обґрунтуванні та узаконенні державної політики. На жаль, на

сьогодні ще не існує єдиного погляду на те, що собою представляє державне управління і в чому проявляється його сутність[1, с.10].

Управління є унікальним явищем нашого життя, складним і універсальним суспільним феноменом. Найширше його зміст розкриває філософія, яка трактує управління як функцію організованих систем (біологічних, технічних, соціальних), що забезпечує збереження їх структури, підтримку режиму діяльності, реалізацію їх програми, досягнення їх мети.

Необхідність здійснювати управління з'являється там, де потрібно об'єднати і скоординувати зусилля двох і більше людей. Саме тоді, коли в первісному суспільстві з'явилися перші елементи суспільної організації і суспільної праці (наприклад, необхідність полювання чи спільного захисту від ворога), з'явилася особлива функція управління, яка виникає внаслідок певних суспільних потреб і самої природи суспільної праці.

Держава, яка на засадах громадянства об'єднує велику кількість людей, відчуває об'єктивну потребу у здійсненні діяльності з управління різноманітними питаннями, які виникають у процесі життя та становлять загальний інтерес для всієї спільноти: сприяння розвитку економіки, забезпечення збору податків та обороноздатності країни, розвитку науки, освіти, культури, надання соціальної допомоги та ін.[2, с.11].

Управління — необхідна функція суспільного життя. Його метою є організація спільної діяльності людей, їх окремих груп та організацій, забезпечення координації і взаємодії між ними, а суть полягає у здійсненні керівного впливу на певні об'єкти.

Об'єктами управління можуть бути поведінка окремих людей та їх груп, суспільна праця і виробництво, технічні засоби (верстати, машини, агрегати), тварини і рослини. Відповідно до цього (до об'єкта) управління прийнято поділяти на технічне (керівництво технічними процесами, управління механізмами, агрегатами), біологічне (регулювання розмноження та розвитку тварин і рослин) та соціальне (управління людьми, управління в суспільстві)[3, с.197].

Соціальне управління — це явище, яке характеризує внутрішню властивість суспільства, що впливає з його системної природи, суспільного характеру праці, процесу спілкування людей у праці і в житті. Його зміст полягає у цілеспрямованому впливі на суспільство і на його окремі частини (ланки) з метою їх упорядкування, вдосконалення і розвитку [4, с.658]. Саме тому його найважливішою складовою є державне управління, тобто управління через державу за допомогою державного апарату, головне призначення якого полягає в управлінні суспільними і державними справами.

Соціальне управління — це управління суспільством, а оскільки суспільство є доволі абстрактним поняттям, бо складається з усіх людей, то соціальне управління є управлінням людьми, їх поведінкою, суспільними справами.

Державне управління — один з видів діяльності щодо здійснення державної влади (разом із законотворенням і правосуддям), яке полягає у практичному здійсненні організаційних, виконавчо-розпорядчих функцій щодо втілення в життя вимог законодавства і здійснення на цій основі управлінського впливу стосовно певних суб'єктів.

Головною характерною рисою адміністративно-правових відносин, що виникають у сфері державного управління, є їх владний характер (на відміну від інших правовідносин, зокрема цивільно-правових), який дає змогу органам виконавчої влади держави здійснювати управління відповідними об'єктами у визначених сферах і галузях діяльності[5, с. 104 - 144].

Державне управління — явище універсальне і однаково характерне для всіх, без винятку, країн. Однак його розуміння в різних країнах є неоднаковим і значною мірою різниться між собою: на його зміст впливають історичний та політичний досвід народу даної країни, рівень його культури, економічного і суспільно-політичного розвитку, національні традиції, ментальність та багато інших факторів.

Виходячи з аналізу характерних рис державного управління, що визначають його суть, державне управління можна визначити як *багатогранну організуючу діяльність держави, яка здійснюється на основі та відповідно до чинного законодавства через практичну діяльність її органів виконавчої влади*. Управлінська діяльність органів виконавчої влади, яку ми називаємо виконавчо-розпорядчою, полягає у: а) діяльності щодо виконання законів; б) діяльності щодо використання владних повноважень, наданих цьому органу виконавчої влади чи посадовій особі (розпорядництво). Організуючи виконання законів, суб'єкти управління розпоряджаються — видають владні акти управління, які набирають форми правових актів і є предметом дослідження як правової науки, так і науки управління[3, с. 199 - 200].

Література:

1. Пилипишин В.П. Поняття та основні риси державного управління / В.П. Пилипишин // Юридична наука і практика. – 2011. - №2. – с. 10 -14.
2. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник. - Луцьк: ред. – вид. відд. «Вежа» Вол. держ. ун – ту ім. Лесі Українки, 2002. – 558с.
3. Гладун З.С. Адміністративне право України.: Навчальний посібник – Тернопіль: Карт – бланш, 2004. – 549с.
4. Юридичний словник – довідник / за ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Феміна, 1996. – 695с.
5. Козлов Ю.М. Административные правоотношения. – М.: Юрид.лит., 1976. - 184с.

***Науковий керівник:** доцент кафедри державно – правових дисциплін юридичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна, к.ю.н. Гришина Наталія Вікторівна.*